

SELKOKIRJOISTA

Kirjavinkkaus Kuopion kaupunginkirjastolle
21.2.2024

Satu Leisko

Satu Leisko

Selkokirjat:

- Unohtuneen maan trilogia:
Unohtunut maa, 2014
Unohtunut poika, 2017
Unohtunut kansa, 2018
- *Avaruuden rajalla*, 2020
- *Tulin Suomeen ja Koti Suomesta*, 2018 ja 2020
- Novellikokoelma *Salaperäisiä tarinoita* (toim.), 2023
- *Ihmisenhaltija*, selkomukautus, 2024
- *Ripley ja nopea yhteys*, selkomukautus, 2024.
Annukka Salaman teoksesta *Ripley – Nopea yhteys*.

Satu Leisko

Yleiskieliset teokset:

- *Ihmisenhaltija*, 2023
- *Varjotarha*, 2024

Suomen kielen opettaja (FM)
 Selkokielen neuvottelukunnan jäsen
 Selkokirjatyöryhmän jäsen

Selkokielen moninaiset kohderyhmät

- Henkilöt, joilla on pysyviä ja synnynnäisiä neurobiologia syitä selkokielen tarpeelle.
- Henkilöt, joiden selkokielen tarve on syntynyt elämän aikana vamman tai sairauden vuoksi.
- Henkilöt, joiden selkokielen tarve on todennäköisesti väliaikainen ja jotka voivat hyödyntää jotakin muuta kieltä tai kommunikointijärjestelmää viestinnässään.

Lähde: Leealaura Leskelä & Camilla Lindholm (toim., 2012): *Haavoittuva keskustelu. Keskustelunanalyttisiä tutkimuksia kielellisesti epäsymmetrisestä vuorovaikutuksesta*. Helsinki: Kehitysvammaliitto.

Selkokielen kohderyhmiin kuuluvat siis esim. kehitysvammaiset henkilöt, autismin kirjolla olevat henkilöt, puhevammaiset henkilöt, henkilöt joilla on kielellinen erityisvaikeus, ADHD tai lukivaikeus, muistisairauksista kärsivät henkilöt, afaattiset henkilöt. Lisäksi selkokielen merkittäviä kohderyhmiä nykyään ovat suomen kielen opiskelijat, viittomakieliset, mielenterveyskuntoutujat ja pitkäaikaissairaant henkilöt sekä lukemaan tottumattomat henkilöt, joista erityisesti lapset ja nuoret.

Kohderyhmänä lapset

- Nora Lehtinen & Anne Muhonen: Aino ja Matias -sarja, Pieni Karhu 2018.
- Marita Hauhia & Anne Randen: Emma ja Eetu -sarja, Avain 2016-2019.
- Sinikka & Tiina Nopola: *Heinähattu, Vilttitossu ja ärhäkkä koululainen*, selkomukautus Hanna Männikkölahti, Avain 2017.
- Klassisia satuja selkokielellä on kustantanut varsinkin Opike, esim. Prinsessa Ruusunen, Kultakutri ja kolme karhua, Punahilkka.
- Ari Sainio: Säpinät-sarja (osa tavutettu, 7 kpl), Opike 2014.
- Maiju Mäki: *Sähkökatkos* (kääntökirja), Opike 2019.
- Raisa Cacciatore, Susanne Ingman-Friberg, Henriikka Kangaskoski: *Pipunan vessarauha*, Lasten keskus 2022.
- Markus Hotakainen: *Avaruus – tähtitaivaan ihmeitä selkokielellä ja Maapallo – planeettamme selkokielellä*, Opike 2015 ja 2020.
- Mervi Heikkilä: *Ponikesä*, Avain 2015.

Kohderyhmänä lapset ja varhaisnuoret

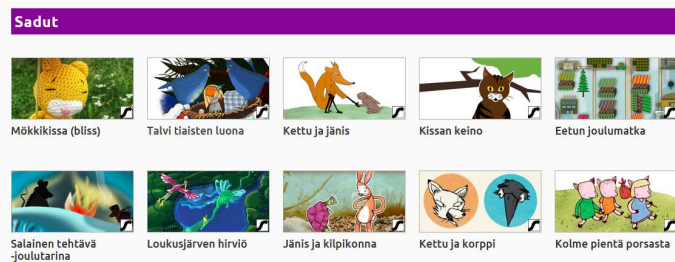
- Satu Leisko: Unohtuneen maan trilogia, Opike 2014-2018:
* *Unohtunut maa*
* *Unohtunut poika*
* *Unohtunut kansa*.
- Mimmu Tihinen: *Toivottavasti huomenna sataa*, Pieni Karhu 2018.
- Anu-Mari Salo: Mini-kirjat, Opike 2021 ja 2023.
- J. M. Barrie: *Peter Pan*, selkomukautus Tuomas Kilpi, Oppian 2022.
- Tuutikki Tolonen: *Agnes ja unien avain*, selkomukautus Riikka Tuohimetsä, Avain 2020.
- Vuokko Hurme: *Kiepaus*, selkomukautus Hanna Männikkölahti, Pieni Karhu 2019.
- Siri Kolu: *Me Rosvolat*, selkomukautus Hanna Männikkölahti, Avain 2021.
- Tapani Bagge: *Polkupyörävargaat*, Avain 2020.

Muut teokset lapsille ja varhaisnuorille

Verkkokirjoja selkokielellä

- Papunetin pelisivut

<https://web.papunet.net/pelit/tietoa-ja-tarinoita>

Kohderyhmänä nuoret

- Satu Leisko: *Avaruuden rajalla*, Opike 2020.
- Satu Leisko: *Ihmisenhaltija*, selkomukautus, Avain 04/2024.
- Annukka Salama: *Ripley ja nopea yhteys*, selkomukautus Satu Leisko, WSOY 04/2024.
- Nadja Sumanen: *Rambo*, selkomukauttaja Riikka Tuohimetsä, Avain 2019.
- Ari Sainio: *Meidän luokan päättömät jutut*, Opike 2023.
- Marja-Leena Tiainen: *Gansterin poika*, Avain 2023.
- Elina Rouhiainen: Väki-trilogia, selkomukauttaja Mirjami Häkkinen:
 - * *Muistojenlukija*
 - * *Aistienvartija*.
- Madgalena Hai: *Haiseva käsi ja Kuolleiden kirja*, selkomukauttaja Riikka Tuohimetsä, Avain 2020 ja 2022.
- Madgalena Hai: *Sarvijumala*, selkomukauttaja Tuija Takala, Otava 2024.

Kohderyhmänä nuoret

Tietokirjallisuus:

- Satu Leisko: *Koti Suomesta – Nuorten maahanmuuttajien tarinoita uudesta kotimaastaan*, Avain 2020.
- Katja Asikainen: *Ensi viherrys*, Oppian 2022.

Novellit:

- Satu Leisko (toim.) 2023: *Salaperäisiä tarinoita*, Avain 2023.
- Silja Vuorikuru: *Käärme kainalossa ja muita tarinoita*, Laatusana 2023.
- Nadja Sumanen: *Sade on kaikille sama*, selkomukauttaja Riikka Tuohimetsä, Avain 2021.

Selkokirjat lapsille ja nuorille 2022-2023

- Lasten- ja nuortenkirjojen määrä vaihtelee vuosittain runsaasti.
- Lasten- ja nuortenkirjojen osuus kaikista vuosittain ilmestyvistä selkokirjoista on kuitenkin ollut melko suuri viime vuosina.

	2022	2023
Lapset ja varhaisnuoret	18	6
Nuoret / YA	6	12
Yhteensä	24 (28)	18 (32)

Lähteenä käytetty selkokirjatietokantaa:
<https://selkokeskus.fi/selkokirjallisuus/selkokirjatietokanta/>

Lisätietoja

- Satu Leisko:
www.satuleisko.fi
- Selkokirjatietokanta:
<https://selkokeskus.fi/selkokirjallisuus/selkokirjatietokanta/>
- Selkokeskus, yleistä tietoa selkokirjallisuudesta:
<https://selkokeskus.fi/selkokirjallisuus/>
- Tietoteoksia:
 - * Leealaura Leskelä: *Selkokieli – Saavutettavan kielen opas*.
Oppimateriaalikeskus Opikie 2019.
 - * Leealaura Leskelä & Auli Kulkki-Nieminen: *Selkokirjoittajan tekstilajit*.
Kehitysvammaliitto ry 2015.